

Chiều tàn với hai người thiêng phở bình bán vé số

Tác Giả: Duy Thác

Thứ Sáu, 06 Tháng 1 Năm 2012 10:36

Há, mắt người mang chiếc loa nhỏ, nháng sợi dây đeo lồng xùng nhá quán cá vào cá vào vai cho tái toàn thân trên chiếc loa lâu năm rè rè nhá bài hát anh ta trám hùng bi tráng phát ra.

Người đàn ông mặc đồ dù đi trác báng mắt chân cháng náng và rao lán:
-Vé số đây. Thán tài gõ cửa. Mua vé ná may chiều nay. Giáy số đây, số đây.

Người đi sau hát đáo, đáng nhá cáp mắt cửa anh ta đã má, không tháy rõ đáng đá chen vào dãy bàn ăn đông nghát người.

Có vẻ nhá là mắt đôi bên, bá đá chiều binh cửa người mang loa theo sau khi tôi nhìn ká qua láp bàn ghế đáy áp cửa quán ăn trong hám này thông ra đáng HBT.

Tôi nói với Hác:

-Tháng phá bình dù hay tháy quân lác chiều thì phải. Mua giúp há đi.

Hác ngáng đáu nhìn:

-Há cửa vào tái đây. Chá mình người trong kát không len ra đác. Đái mắt chút...

Trong xô xào hàng quán, tôi không nghe lái rao cửa người cửa binh cửa vé số á trác dù người rao chác nách và kháe nhá giáng xung quân thái nào giáa trán mắt, mà nhìn người đàn ông đáng sau đang lán dò theo láng người trác. Đáng nhá anh ta náng theo giáng rao vé số mà bác đi, đáng lái khi thánh thoáng chám vào bàn ghế cửa quán ăn.

Giáng ca ván âm ángân lên. Tôi báng nhá bát tháy cái giáng này quen thuác lám tá ba bên mái năm vá trác. Đó là bài hát nác ná: Giá đây anh không còn, chá còn lái tám thá bài... trong tay em...

Há chen gán tái, Hác gõ i lán:

Chiều tàn với hai người lính không phải binh bán vé số

Tác Giả: Duy Thác

Thứ Sáu, 06 Tháng 1 Năm 2012 10:36

-Vé số là đây ông à!

Người bán vé số là gì, tôi nói:

-Cho tôi năm tờ đi. Anh xem a tờ đán với nào thá?

Người bán vé số đang là nhìn, hỏi:

-Anh cũng là người đoàn Dù?

Tôi là cáu:

-Không! Nhưng lúc trước tôi có nhiệm vụ bán vé đó như Đái Úy Long, Trung Tá Má, nhà văn Nguyễn Vũ viết Vòng Tay Là của lính Dù.

Anh nói:

-Tôi cùng lính dù của Đái Tá Báo và Trung Tá Má.

Tôi nhớ là:

-Trước một đêm hành qua Há Lào. Tôi và Mác Táng có ghé nhà Đái Tá Báo ở xã Lá Gia, có cả Nguyễn Vũ và vài anh em Dù.

Chúng tôi đi tìm cuái cùng với nhau, còn nghe Đái Tá Báo nói:

-Mai chúng tôi xung trận rồi, đi chiến binh không phải nhà báo nhà văn như các anh.

Chỉ có thôi, trong là tìm biết nhau.

Nhưng ai biết đâu, đó là là tìm biết cuái cùng.

Hôm sau, đi bộ xuống Há Lào trúng trận đáa pháo, anh em ngã gác gán hết. Tôi nghe tin Đái Tá Báo và người lính là Bào, mang máy theo ông, cả hai rồi xuống há sâu. Đách bao vây gái

Chiều tàn với hai người thiêng phố bình bán vé số

Tác Giả: Duy Thác

Thứ Sáu, 06 Tháng 1 Năm 2012 10:36

Đầu hàng mọt loa súng tái hán lên, cá trăm quá láu đán cáa đách ném xuáng. Hai tháy trò Đái Tá Báo đáu hy sinh vì tá quác cá.

Tôi không còn gáp ngái anh hùng trán mác áy náa, nháng nhà cáa tôi á con đáng Phan Đình Phùng cũ. Bà chá cáa Bào, đá tá cáa Đái Tá Báo á đó. Bào trác khi đi dù vái Đái Tá Báo, nó gáy gáy, vui vá, tháng ra bán bánh cuán ban đêm giúp chá và má, bà cá đi cá 54 ngái mián Bác.

Khi nhán tin Bào và Đái Tá Báo tá trán á Há Lào, bà cá bát tánh bao lán.

Sau đó ngày nào, á quán cà phê, bánh cuán váa hè đó, buái sáng sám ít ngái, tôi hay ra ngái bên cánh cái cát đèn có đát bàn tròn đá uáng cà phê cáa bà.

Tôi tháy cha tháng Bào đôi mát đã đác còn đác má thêm, láng đã cám lái cám hán trác. Ông ngái rít thuác láo và nhá đáy ngán lá. Lá ông không rái xuáng mà nhá cháy ngác vào lòng. Còn bà má già cáa Bào cá kêu lên táng ngày táng buái. Con tôi đâu rái. Ai giát nó, hãy trá con tôi lái cho tôi... Giái ái!

Tôi không cháu nái mái khi ra quán bánh cuán thì luôn nghe giáng bà già buán náo ruát, mái buán đáy bi hán cáa cá hai mián nác non rái sau đó, tôi lái nghe bài hát tháng nháng đáy hùng tráng cáa mát bán nhác cát lên: “Mà anh không vá... chá còn lái tám thá bài trong tay em!”

Bây giá, ngái chián binh mù dò dám đang cám loa hát lái khúc nhác xáa! Cánh vát án ào trong quán ăn cũng không thá nào ngăn đác niám xót xa, lòng tháng cám lán ý khí kiêu hùng cáa nháng ngái đã ngã xuáng.

Tôi nhá ká mê trong cái cánh phố chá ăn này mát lát cho tái khi ngái lính Dù kêu:
-Tián thái lái đây ông anh!

Tôi giát mình quay vá thác tá:

Chiều tàn với hai người thợ dệt bình bán vé số

Tác Giả: Duy Th&c

Thứ Sáu, 06 Tháng 1 Năm 2012 10:36

-Ông bán con số luôn đi!

Người lính cười b&o:

-Chúng tôi bán vé số chứ không ăn xin. Ông hãy giúp tôi cho.

Tôi nhớ th&m:

-Dù không cùng quân chủng nhưng chúng ta đều là đồng tâm với nhau &.

Trong khi họ đang bán thêm mấy tờ vé số cho người chung quanh, tôi hỏi thăm:

-Anh đi bán đồ số ng không!

-Cũng như bà con thông số m. Th&nh tho&ng có anh em cũ giúp đỡ nên cũng tờ m qua ngày, nuôi v& con.

-Th&ng anh số ng ở đâu đi bán!

-Tôi th&c số không phải người Sài Gòn. Sau chiến tranh, tôi ở Huế, rồi ra Đà Nẵng làm thuê làm m& n m&t th&i gian. Lúc đó th&i bu&i ngăn sông số m ch&, chúng tôi cũng như nh& m&i ng&i, nh& nh&u anh chị em khác, phải nh&u là v& số a các chiến binh xa đi số i t&o. Người đi kinh tế m&i, số a xe, buôn l&u đ&ng dài khắp n&i... Có người đi cà phê ở Long Khánh l&i đ&ng đ& v&i đám th&ng dệt bình miền Bắc vào Nam cũng buôn l&u chung.

Anh ta kể thêm:

-Thì họ cũng đói khổ, có lần tôi gặp một sĩ quan pháo binh già miền Bắc người bán tờ heo ở khu vực Tao Đàn vào dịp Tết. Ông ta than số ng đ&ng l&ng h&u ít số i r&t l&i phải vào Nam bán tờ heo cho lũ heo sinh, trẻ con trẻ số a trẻ ng h&c. Họ cũng có họ n gì mình đâu! Sau này tôi bắt tóm h&t v&n l&n l&i, quay ra nghề h&t tóc số o. Không ng& b& lao phải nên sau đó chỉ còn biết đi bán vé số mà thôi.

-Vậy anh có đi bán không!

Người y& số c đ&u:

-Vậy tôi còn số c h&n nên bà số y đi phải h& số các n&i xây đ&ng v&i th&ng con trai. Tôi nó cũng lăn ra b&n ch&i ch& có đ& số c h&c hành gì đâu.

Tôi cười hỏi tiếp:

-Anh th&ng bán ở khu nào, có dịp đi qua tôi ở ng h& anh và anh em mình th&nh tho&ng u&ng cà phê với nhau chứ!

Chiều tàn với hai người lính đang bán vé số

Tên: Duy Thúc

Th số: 06 Tháng 1 Năm 2012 10:36

Người đó nói:

-Không nên gọi quá ba bốn người, nhất là lính cũ.

Tôi nói:

-Chúng ta là dân nghèo buôn bán vất vả kiếm ăn, có gì đâu mà gọi anh!

Người đi sau bỗng ngừng lại:

-Rồi mai đây quân Nam và Thăng Long mang thanh bình đến cho muôn nhà...

Đó cũng là một bài hát cũ. Tôi thấy chua xót làm sao. Tuy nhiên vẫn có niềm hy vọng nào đó lóe sáng trước mắt con đường hôm đen tối này.

Ánh nắng tắt hẳn. Mà con đường này, hàng quán này đã lên đèn sáng rực, rồi ca trong sáng ngուն hy vọng đi khắp, xây dựng quê hương đang vang lên từ chiếc loa nhỏ của hai người lính đang bán vé số trong buổi chiều tàn.

Rồi hai người lính, một người rao vé số, một người ca hát, họ đi dần dần vào ngõ cụt trong dãy phố lâu.

Tôi và Húc trở lại quán ăn, bỗng ra. Tôi đứng yên nhìn sâu vào con đường.

Thì ra tuy có xây dựng nào hơn trước nhưng vẫn là ngõ cụt, ăn sâu vào dãy phố mà trước đây nhà sĩ Nghiêu Địch hay đến tìm đến nhà anh ấy.

Lúc sáng đẹp thay, nhưng bóng họ đã không còn, dù họ không phải là lính.

Chiều tàn với hai người thiêng phở bình bán vé số

Tác Giả: Duy Thác

Thứ Sáu, 06 Tháng 1 Năm 2012 10:36

Tuy nhiên hai người chiều người xáa đã tàn phở nhá chá mián Nam với n còn đó. Họ đi bán vé số và hát nháng bài ca cũ chiều người tráng xáa, nhá viết thêm nháng điệp khúc hào hùng giữa đêm thành phố.

Nhìn họ nháng lên trời tối bán bè tôi tối xa xăm, nháng người đã chết ở An Lạc, nháng người đã hy sinh ở Hồ Lào, hay ở Di Linh, ở Ban Mê Thuát, ở Vùng Hai chiều người thuát...

Hình ảnh nháng chiều người bình xáa, nháng thiêng phở bình nay, đã ghi đậm nét trên lối dài mà Bùi Giáng từng viết.

Hỡi hừng bi kịch đời tranh
Trùng quan võ ngựa a tá nhanh trong mù
Thân người nát ở phía sau...

Đúng là bi kịch đời tranh, đã để lại bức ảnh vân cáu cáa hai người thiêng phở bình hián người nét gian lao mà kiêu hùng mãi mãi.